

ZŠ Náměstí míru, Nový Bor – Příběhy našich sousedů

Scénář konečného dokumentu

Anna Tenenková: Do našeho projektu jsme si vybrali pamětnici paní Magdalenu Benešovou. Narodila v roce 1939, v dnes již neexistující obci Kopisty u Mostu. I přes to, že byla za druhé světové války ještě malá, pamatuje si toho opravdu hodně.

Magdaléna Benešová: Když houkali a začali létat letadla, tak jsme byli už připravený. I v noci jsme spali oblečený. A utíkali jsme do Oprámu, tam se těžilo uhlí. Nahoře, tam byla taková cesta, tak tam byli trestanci, Angličani. Byli tři a vždycky utíkali nahoru a vzali nás do náruče a dostali jsme se do té jámy. Tam jsme pospávali, taky někdy jsme tam zůstávali celý týden. Maminka vždycky zajela domů, uvařila a zase nám to přivezla. A ona vozila i jim. A když jsme nemohli, tak jsme zůstávali doma, čekali jsme a modlili jsme se, jestli to na nás někde nespadne.

Alan Rosenkranz: Kopisty byly stejně jako celé pohraničí nejen domovem Čechů, ale i mnoha českých Němců. Mezi Němci pamatuje i mnoho dobrých lidí, ale po válce byli všichni odsunuti a jejich majetek byl cílem skupinek z různých částí Čech, které jezdili do pohraničí rabovat.

Magdaléna Benešová: Já si to nepamatuji, to maminka mně řekla, že jak zavřeli ty Sudety, tak ti chodili ulicích, a kde byli Češi, tak jim vymlátíli okna. My jsme se pak přestěhovali, tak tam byli Němci, tak ti byli hodní. Některý lidi byli strašně hodný. Nebyli všichni stejní a neprávem je odsoudili. To jsme s nimi ještě kamarádili, než je odsunuli. Po těch Němcích přijeli, já nevím odkud a všechno to zabrali a vybrali všechny baráky, co tam nechali Němci a odjeli. Nenechali tam vůbec nic.

Laura Zemanová: Po sňatku se odstěhovala za svým manželem do Nového Boru. To ještě netušila, že za několik let se bude stěhovat celá její rodina. Vše, co ze svého mládí znala, bylo zbouráno kvůli těžbě uhlí.

Magdaléna Benešová: Tak všichni šli do Mostu bydlet. Těžce se to neslo. Museli se odstěhovat do Nového Mostu. Tam jsou ty paneláky, nelíbilo se jim to tam. Maminka byla nešťastná. A už ty lidi prakticky se rozprchli, nebyli přímo v jednom paneláku. Ono se to rozprchlo a už se neviděli.

Vít Bláha: Další silné vzpomínky má ze srpna 1968, kdy Československo obsadila vojska Varšavské smlouvy. Protože laskavost a úcta k druhým patří mezi její nejvyšší hodnoty, některé projevy nesouhlasu se jí hluboce dotkly.

Magdaléna Benešová: Tady na rohu, vedle kostela, tak tam udělali nějaký kluci špalír a dali tam vlajku, ruskou a teď jezdili lidi a některý lidi to nechtěli přejíždět a řekli, že to nepřejedou, tak jim rozbili auto. Já jsem jim pak vynadala – co to děláte za kraviny tohle to. To se nedělá!

Vítek Neumann: Paní Benešová celý svůj život pracovala s dětmi. Nejdříve v jeslích a poté v mateřské školce. Její poselství nám, mladé generaci je tedy jasné:

Magdaléna Benešová: Učit se, ale učit se pro sebe, ne pro někoho, pro sebe. A jeden k druhému mít úctu, ať vy něco dokážete, aby je to tu bylo lepší, než máme to my.“